

**Colegiul de Disciplină și Etică
de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor**

**HOTĂRÂRE
nr. 3-119/2022**

mun. Chișinău

13 octombrie 2022

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte - Vladislav Guțan;

Membrii - Victor Comerzan, Alexandru Lozan, Elena Cazacov, Octavian Lazarev, Oleg Televca și Pavel Țurcan,

examinând în ședință publică contestația avocatului XXXXXX în interesele cet. XXXXXX, XXXXX, XXXXXX și XXXXXX, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, adoptată în urma examinării sesizării depuse de petentă privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX,-

CONSTATĂ:

La xx.xx.2022, avocatul XXXXXX, acționînd în interesele cet. XXXXX, XXXXX, XXXXXX și XXXXXX, a depus o sesizare, care a fost înregistrată la Inspecția Procurorilor în modul corespunzător la xx.xx.2022, cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară presupus a fi comisă de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX, în cadrul examinării *procesului penal nr. xx înregistrat la xx.xx.2016 în Registrul nr. 1* de evidență a sesizărilor al Secției exercitare a urmăririi penale pe cauze excepționale a Procuraturii Generale, a procurorului XXXXXX, cu privire la pretinse acțiuni ilegale de tortură comise de către colaboratorii antrenați în investigarea cauzei penale nr. XXXXXX.

În motivarea sesizării depuse, petenta a indicat că felul în care a acționat procurorul XXXXXX, la investigarea circumstanțelor cu referire la acțiunile de tortură comise împotriva clienților săi, este ilegal, deoarece încalcă flagrant principiile fundamentale de drept penal și procesual penal, violîndu-se în consecință drepturile fundamentale ale lui XXXXXX, XXXXX, XXXXX și XXXXX la un proces echitabil, la apărare efectivă, etc.

În special, de către avocata XXXXXX s-a făcut referire la faptul, că prin ordonanța din xx.xx.2021 de neîncepere a urmăririi penale emisă de către procurorul XXXXXX în cadrul examinării procesului penal nr. xx înregistrat la xx.xx.2016, acesta a ignorat încheierea instanței de judecată privind lichidarea neajunsurilor depistate anterior de către judecătorul de instrucție pe caz.

În acest context, după părerea autorilor sesizării, aceste acțiuni au constituit nerespectarea dreptului la o anchetă efectivă și un proces echitabil și au periclitat garantarea drepturilor și libertăților persoanelor menționate supra. Totodată, petiționarii consideră că procurorul XXXXXX nu a examinat deplin și obiectiv circumstanțele cazului și nu s-a conformat cerințelor legale referitoare la termenul rezonabil de

examinare a materialelor.

Prin decizia Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, s-a hotărât încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului XXXXXX, din motivul lipsei temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța, Inspecția a reținut că procesul penal nr. xx a fost înregistrat la xx.xx.2016 în Registrul nr.1 de evidență a sesizărilor al Secției exercitare a urmăririi penale pe cauze excepționale a Procuraturii Generale, în baza raportului procurorului XXXXXX, cu privire la pretinse acțiuni ilegale ale colaboratorilor antrenați în investigarea cauzei penale nr. XXXXXX, care ar cădea sub incidența infracțiunii prevăzute de art. 166¹ din Codul penal.

Temei de autosesizare pe pretinsele fapte de tortură, au servit declarațiilor cet. XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX, făcute în cadrul ședințelor de judecată, pe parcursul desfășurării urmăririi penale în cauza penală nr. XXXXXX, de învinuire a acestora în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 283, 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j), art. 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j) și art. 361 din Codul penal, potrivit cărora în privința acestora a fost aplicată tortura, presiuni psihice și alte rele tratamente de către angajații organelor de drept (MAI, ANP, procurorilor din cadrul PCCOCS).

Pe prezentul proces penal, prin ordonanțele Procurorilor din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (xx.xx.2016 și xx.xx.2016 procurorul XXXXX, xx.xx.2017 procurorul XXXXX, xx.xx.2018 procurorul XXXXXX, xx.xx.2019 procurorul XXXXXX, xx.xx.2019 procurorul XXXXXX și xx.xx.2020 procurorul XXXXX) s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 166¹ din Codul penal.

Toate soluțiile procurorilor menționate supra, fiind contestate în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, au fost anulate ca neîntemeiate, cu dispunerea înlăturării neajunsurilor.

Prin ordonanța Procurorului General din xx.xx.2020, s-a dispus retragerea procesului penal în cauză din gestiunea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale și transmiterea Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul XXXXX pentru organizarea examinării în continuare, fiind repartizat procurorului XXXXXX.

Prin ordonanța procurorului XXXXXX din xx.xx.2021, a fost refuzat în pornirea urmăririi penale în procesul penal nr.xx din xx.xx.2018, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 166¹ Cod penal, soluție care a fost anulată de către procurorul ierarhic superior, cu reluarea procesului penal.

La xx.xx.2021, același procuror a adoptat repetat ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal în procesul penal nr.xx din xx.xx.2018, aceasta fiind anulată ulterior de către instanța de judecată.

Astfel, procesul penal a fost repartizat **procurorului delegat în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX, care la xx.xx.2021** a emis ordonanța de refuz în începerea urmăririi penale și clasarea procesului penal.

Petenții XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX, nefiind de acord cu soluția adoptată de către procurorul XXXXX, au contestat-o în ordine ierarhic

superioară. Astfel, prin ordonanța procurorului ierarhic superior din xx.xx.2021, soluția contestată din xx.xx.2021, a fost menținută în vigoare ca una legală și întemeiată.

Ulterior, ambele ordonanțe, atât din xx.xx.2021 cât și cea din xx.xx.2021, au fost contestate la judecătorul de instrucție în ordinea art.313 din Codul de procedură penală de către avocatul XXXXXX în interesele petiționarilor XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX, iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2022, plângerea a fost admisă, fiind anulate ordonanțele procurorilor.

Prin încheierea sa, instanța a constatat caracterul incomplet a investigațiilor efectuate în cadrul procesului penal, unele omisiuni depistate în actele procedurale emise de către procuror, ceea ce a dus la încălcări ale drepturilor și libertăților persoanelor vizate în proces. De asemenea, instanța a menționat că nu au fost înlăturate încălcările depistate prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2021, fiind obligat procurorul XXXXXX să lichideze lacunele și încălcările admise.

Nefiind de acord cu încheierea instanței, procurorul XXXXXX a contestat-o cu recurs, iar prin decizia din xx.xx.2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, recursul procurorului a fost respins, cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul XXXXXX din xx.xx.2022.

Procurorul XXXXXX pe marginea sesizării a explicat, că a avut în gestiune procesul penal nr. xx înregistrat la xx.xx.2016, înregistrat în baza raportului procurorului XXXXXX, pe faptul declarațiilor din ședințele de judecată în privința inculpaților XXXXX, XXXXX, XXXXXX și XXXXXX, acuzați de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 283, 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j), art. 145 alin. (2) lit. a), b), d), g), i), j) și art. 361 din Codul penal, privind pretinsele rele tratamente admise de către angajații organelor de drept.

Anterior prin încheierea judecătorului de instrucție din xx.xx.2021, a fost anulată ordonanța sa de refuz în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal, procurorul fiind obligat să întreprindă măsuri în vederea elucidării tuturor împrejurărilor comiterii pretinsei fapte infracționale, însă nu au fost indicate care anume acțiuni urmează să le întreprindă. La xx.xx.2021, potrivit discreției sale, analizând hotărârile anterioare, inclusiv de control ierarhic superior, după efectuarea unor acțiuni suplimentare, care în opinia sa erau relevante și utile, a emis ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal. La adoptarea deciziei, a acționat în limitele legii, conform propriei convingeri, reieșind din analiza tuturor probelor deținute și nu a avut scopul de a încălca drepturile petiționarilor la un proces echitabil. Mai mult ca atât, procurorul a explicat că ordonanța emisă de către el nu are caracter definitiv și irevocabil, fiind posibilă de a fi atacată atât la procurorul ierarhic superior, cât și la judecătorul de instrucție, drept de care s-au folosit petiționarii.

Consideră soluția sa din xx.xx.2021, legală. Totodată, aceasta a fost contestată la procurorul ierarhic superior, care a menținut-o în vigoare, iar ulterior instanța a anulat soluțiile pe caz.

La moment, este inițiat un control suplimentar în ordinea prevederilor art. 274 CPP.

Verificarea a stabilit că, procurorul XXXXXX, la adoptarea deciziei, a respectat prevederile legislației procesual penale, prevăzute de art. 101 alin. (2) din Codul de

procedură penală, potrivit căroră, *procurorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege și prevederile art.3 alin. (4) din Legea cu privire la Procuratură, potrivit căroră procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, responsabilității și independenței procesuale de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele penale pe care le gestionează.*

Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Deși soluția procurorului din xx.xx.2021, a fost anulată ca rezultat al controlului judiciar, prin încheierea judecătorului de instrucție din xx.xx.2022, menținută în vigoare prin decizia Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2022, fiind constatate deficiențe la efectuarea investigațiilor pe caz, însă acest fapt nu denotă în mod evident comiterea unei abateri disciplinare, ci a constituit un mijloc al realizării justiției și o formă importantă de control.

Astfel, în urma verificării sesizării, Inspecția procurorilor a conchis că nu au fost identificate temeieri de tragere la răspundere disciplinară a procurorului XXXXXX conform Legii cu privire la Procuratură.

Totodată, se reține, că în cadrul examinării sesizării, procurorul XXXXXX la adoptarea soluției, s-a condus de principiul independenței, a apreciat probele administrate în baza propriei convingeri, iar volumul probelor necesare și a acțiunilor procesuale efectuate în condițiile legii țin, potrivit art. 19 alin.(3), 254 alin.(1) și 252 ale Codului de procedură penală, exclusiv de competența organului de urmărire penală/procurorului.

În consecință, interpretarea normelor juridice și aprecierea bazată pe intima convingere, formată în urma examinării complete și obiective a acestora nu constituie temeii de atragere la răspundere penală a procurorului.

Subsidiar, se reține că abaterea disciplinară constă într-o acțiune sau inacțiune neconformă cu îndatoririle profesionale sau administrative impuse procurorilor prin legi, regulamente sau ordine de serviciu și aceasta urmează să fie comise cu intenție sau din neglijență gravă.

În *art. 38* din Legea cu privire la Procuratură, legiuitorul a stabilit expres și în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.

Astfel, în urma verificării sesizării, Inspecția procurorilor a conchis că nu au fost identificate temeieri de tragere la răspundere disciplinară a procurorului XXXXXX conform Legii cu privire la Procuratură. Or, conform art. 3 alin.(4), art. 33 alin.(2) din Legea cu privire la Procuratură, „*procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele penale pe care le gestionează*”.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de Inspecția procurorilor, la data de xx.xx.2022 av. XXXXXX în interesele cet. XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX a depus contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, și a solicitat Colegiului de disciplină și etică admiterea acesteia în vederea tragerii la răspundere disciplinară a procurorului din Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXX, XXXXXX.

Conform prevederilor art.49 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Procuratură, în cazul în care rezultatele verificării sesizării nu identifică niciun temei de tragere la răspundere disciplinară, inspectorul, printr-o decizie motivată, încetează procedura disciplinară.

Decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării *în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei*, la Colegiul de disciplină și etică.

Din actele cauzei disciplinare se desprinde că, decizia de încetare a procedurii disciplinare a fost emisă la data de xx.xx.2022, iar contestația a fost depusă la xx.xx.2022, în termenul prevăzut de contestare.

Prin urmare, Colegiul constată că, autorul sesizării a respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Studiind contestația depusă de către avocatul XXXXX în interesele cet. XXXXXX, XXXXX, XXXXXX și XXXXXX și actele administrate în ședința Colegiului, verificând argumentele expuse de petiționari, Colegiul consideră că contestația depusă este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă este vădit neîntemeiată.

Cu referire la caz, Colegiul constată că Inspecția procurorilor a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile procurorului XXXXXX, nu au fost stabilite careva temeiuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de care procurorul vizat a unei abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Colegiul, reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este suspusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, **vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs**, iar în ceea ce privește vinovăția aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

În acest sens, Colegiul reține că trebuie făcută distincție între *încălcarea normelor de procedură ca greșeală ce poate fi censurată pe cale controlului ierarhic superior* și, respectiv, de către judecătorul de instrucție/instanța de judecată, și pe de altă parte, *nerespectarea normelor de procedură, în context disciplinar*.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material sau procesual care pun în discuție însăși valabilitatea actelor întocmite de procuror și pentru care, un observator rezonabil (persoană informată și de bună-credință), nu poate găsi o justificare.

Colegiul reține că aceste alegații/omisiuni, astfel cum au fost prezentate în cuprinsul acțiunii disciplinare, vizează modalitatea concretă de soluționare a cauzei și temeinicia efectuării acțiunilor procesuale de către procurorul de caz, acțiuni care pot fi verificate cu ocazia efectuării controlului ierarhic superior sau judiciar.

Raportat la situația de fapt, rezultată din modul de efectuare a verificărilor de către Inspecția procurorilor și actele anexate la cauza disciplinară, Colegiul apreciază că nu se poate reține existența cărorva indici care să contureze săvârșirea de către procurorul XXXXXX a vreunei abateri disciplinare.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură, pct.77⁶ - 77⁷ din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică,

aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor 12-228/16 din 14.09.2016 și modificat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12- 13/17 din 24.01.2017, Colegiul,-

HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge contestația depusă de către av. XXXXXX în interesele cet. XXXXXX, XXXXXX, XXXXXX și XXXXXX, împotriva deciziei Inspecției procurorilor din xx.xx.2022, adoptată în urma examinării sesizării depuse de către aceasta, privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul XXXXXX, XXXXXX.

2. Hotărârea poate fi contestată în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării prin intermediul colegiului, la Consiliul Superior al Procurorilor

Președintele colegiului:

Vladislav GUȚAN _____semnat _____

Membrii Colegiului:

Victor COERZAN _____semnat _____

Alexandru LOZAN _____semnat _____

Elena CAZACOV _____semnat _____

Octavian LAZAREV _____ semnat _____

Oleg TELEVCA _____ semnat _____

Pavel ȚURCAN _____ semnat _____